

Innhold

Forord	11
Innledning	13
Presentasjon av bidragsyterne og kapitlene	17
Kapittel 1 Familien i eksil – om å finne fotfeste i et nytt land	23
KIRSTEN LAURITSEN OG BERIT BERG	
Innledning	23
Å vente lenge – familier i asylmottak	24
Barnehage i møte med ekstreme opplevelser	25
Foreldrerollen under nye betingelser	26
«Pain and survival»	27
«Jeg glemmer å være trist»	29
Forståelse gjennom dialog – dialoggrupper for foreldre	30
Å informere om vårt gjennom å spørre om deres	31
Om likhet og forskjellighet	32
Ansatte som mister sin faglighet	34
Ansattes kompetanse og profesjonalitet	34
Veien videre	37

Kapittel 2 «Vi ønsker å leve et normalt liv.»	38
HILDE LIDÉN	
Dagliglivets medborgerskap	39
«Kan vi ikke dra hjem» – småbarns fluktforståelser	40
Foreldreskap under nye betingelser	43
Nye forventninger til foreldreskap	46
Barn som drivkraft	48
Barns innsats for familiers reintegrering	49
Avslutning	52
Kapittel 3 Flyktningfamiliers opplevelser av flukt og etablering i et nytt hjemland	55
SONJA KIBSGAARD	
Innledning	55
Teori	56
Akkulturasjon	57
Kamp om anerkjennelse	58
Sammendrag av familienes fortellinger	58
Familien Aslan	59
Familien Farah	59
Opplevelse av angst og usikkerhet	60
Kamp om tillatelse til å leve et verdig liv	62
Kulturelt vedlikehold	63
Barnehagens og skolens roller	64
Vente, håpe	66
Norge er så bra	68
Avslutning	69
Kapittel 4 «Hvorfor spør de ikke meg?»	71
MARCELA MONTSERRAT FONSECA BUSTOS, SIV ANNE WAAGE OG LILLIAN ÅRHUS EKERHOVD	
Innledning	71
Filosofiske og teoretiske utgangspunkter	73
Metodologi og empirisk materiale: presentasjon av aksjonsforskningsprosjektet	77
Startsamtalen	77
Utvalg	78
Gjennomføring av aksjonsforskningsprosjektet	79

Det empiriske materialet	79
Det første møtet	80
Bruk av tolk.	81
Toner i kommunikasjon	82
Temaer i oppstartsamtalet.	83
Samarbeid mellom etater.	85
Språk er makt	88
Hierarkiske konstruksjoner i språket	88
Hvem kan snakke innenfor diskursen?	90
Pedagogisk mot!	92
Avslutning: foreldrene som ressurs i barnehagens arbeid	94
Kapittel 5 Betydning av frivillig arbeid knyttet til inkludering av nylig bosatte barn og deres familier	95
GRY METTE D. HAUGEN OG VERONIKA PAULSEN	
Betydningen av frivillig arbeid som en del av integrasjonsarbeidet	96
Betydningen av frivillig arbeid rettet mot aktiviteter for barn	97
Integrasjon, inkludering og fellesskap	98
Metodisk tilnærming	99
Erfaringer med frivillig arbeid, fritidsaktiviteter og fellesskap.	100
Aktiviteter som arena for vennskap og relasjonsbygging	101
Aktiviteter som arena for å lære språk og sosiale koder	102
Aktiviteter som arena for foreldreinvolvering og fellesskap.	106
Oppsummerende diskusjon	108
Kunnskap om fellesskapets sosiale koder	109
Frivillighet og manglede barnefokus i bosettingsarbeidet	110
Kapittel 6 Barnehagen og skolen som viktige inkluderingsarenaer for nyankomne flyktningbarn	112
HILDEGUNN FANDREM	
Akkulturasjonsteoretiske perspektiver på det å tilrettelegge for barn med flyktningbakgrunn.	113
Hva er akkulturasjon?	113
Akkulturasjonsstrategier.	115
Betydningen av og forutsetninger for integrering	116
Betydningen av pedagogens interpersonlige kompetanse for barns integrering og inkludering.	118
Hva påvirker pedagogens interpersonlige kompetanse?	118

Er verbalt språk avgjørende for vellykket lek og samvær? Og hvilke leker og type samvær er bra for flyktningbarn?	120
Når flyktningbarnet er traumatisert.	122
Pedagogiske implikasjoner	125
Ulikhet som norm – fokus på fellesskap og individuelle forskjeller på tvers av bakgrunn	125
Fra problem- til ressursorientering.	126
Sensitiv holdning som mål	126
Samarbeid med foreldre	127
Oppsummering.	129
Kapittel 7 Småbarn i asylmottak i 2006	131
MARIE LOUISE SEEBERG, CECILIE MERETHE BAGGE OG TRULS ANDRÉ ENGER	
En oppdatert innledning, 2019.	131
Hvem skal man sammenligne med?	133
Ulike typer mottak	133
Barn i asylmottak	133
Hovedspørsmål	134
Felt, metode og etikk.	135
Rammene rundt hverdagslivet.	136
Økonomi	136
Sosiale nettverk	138
De fysiske omgivelsene	140
Tid og rom	141
Innvandringspolitikk vs. velferdspolitik.	142
Kapittel 8 «Barnehagelivet er ikke en selvfølge»	145
KRIS KALKMAN	
DEL I	146
Ny i Norge	146
Barndom på flukt.	147
Barnehagens integreringsarbeid	148
Overgangen til barnehagen og tilvenningens kompleksitet.	149
DEL II	150
Barnehagelivet er ikke en selvfølge	150

DEL III.	154
Hva skal nyankomne barn føres inn i, og hvordan skal de venne seg til det?	154
Migrasjonskompleksitet	154
Opplevelse av å være ny	156
Behov under tilvenningen	157
Veien videre	158
Referanser	160
Register	174